

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Karácsony.

Vajha teljes békesség és nyugalom fogadhatná az idén szent karácsony ünnepét.

Az emberiségnek nem adatott meg az az öröm, hogy osztatlan békességben ünnepelje meg e kegyeletes napot. Csatazaj ugyan nem hallatszik már messze kelet felől; de messze délről, bárha el-elhalóan moraj hallatszik, — harc moraja.

Alig pár ember, csak maroknyi csapat küzd ott karácsony napján is, életre-halálra, a hazáért s szabadságért. Epp e napon nem is lelkesedést, hanem csak részvételt kelt ez a küzdelem. Szánakozni tudunk csak e maroknyi népségen e napon, ha máskor lelkesedni tudunk is érte. A világ békességének harmóniájába ríkitó diszharmoniaként csap bele ez a csatamoraj messze délről . . .

A kegyelet és ihlet vajjon miért nem tudra áthatni a lelkeket, jóllehet a békesség szinte általános? Nálunk elül már a harci zivaj, az agyarkodó ellenfelek elcsitulnak, harcot szítani nyíltan senki se mer: mégis, mégis, hol a karácsonyi áhitat? Hol az a megnyugasztaló hangulat, mely áthatja a szíveket? Miért nem szárnyalnak a

lelkek magasba, föl a föld sarából? Miért nem önti el a lelkeket a szent ünnep varázsa? S miért nem érezzük magunkban a Megváltót, a ki e napon született?

Megfejtieni a korok s esztendőök hangulatát vajmi nagy feladat.

Az idők lehetét érezzük, hangulatát, érkeikjük lelkünk legtalány-szerűbb szinte anyagtalan szerveivel: kézzelfogható magyarázatát adni nem tudjuk. En is kívánczom az igazi karácsonyi hangulat után, te is, meg ő is: ki szeretnök fakasztani lelkünk-ből, vagy ha kívülről jöhetne, befogadnök örömmel, boldogan, de se kifakasztani lelkünk-ből nem tudjuk, se nem jön kívülről, hogy befogadhatnök.

Milliók nélkülözök ezt a hangulatot ezúttal, legalább én úgy érzem. Senki se közölte velem, mert senki se zivenesen vallja meg nemhogy másnak, de még önmagának sem, hogy lelkében nem fogant meg ez az áhitatos hangulat, de úgy érzem, hogy más is így van vele, mint magam. Millió egyének a hangulatából fakadt ki az egész hangulat.

Talán még a gyermekek sem érzik át most a karácsonyt. Nem, ezt nem! Ez a tudat fájna! A gyermeket — akár szegény, akár gazdag — ne fosszuk meg a karácsonytól. A gyer-

meki szívnek boldog nap kell hogy legyen a karácsony napja, a gyermeki szív nem nélkülözheti ezt az üdítő harmatcseppet. Legyen karácsonya minden gyermeknek. A szegénynek szegényes legyen a karácsonya, de legyen karácsonya. A gazdag gyermekének legyen gazdag a karácsony, mert a gazdagot csak a fény és pompa boldogítja.

Milyen nemes intézmény volna az, ha a szegény gyermekek karácsonyáról a gazdag gyermekek gondoskodnának.

Ha a karácsony második napját tennék meg a szegény gyermekek karácsonyának. Amiben a gazdag gyermek duskál, abból juttasson valamieskét a szegény gyermeknek. A sok játékból egy keveset, a sok édességből egy csipetnyit, a sok cifraságból egy szemernyt, hogy az melegítse a szegény gyermek szívét.

Igen, már a gyermek szívét kell jótékonyágra nevelni. Addig nem lehet a társadalom jótékony, önzetlenül jótékony, míg a gyermekeket egyenest erre nem nevelik.

Nem azt értem ezalatt, hogy biztassák a gyermekeket az iskolában, hogy szüleiktől kérjenek pénzt jótékony célokra. Nem azt, hogy apró gyermekek neve alatt jelenjenek meg

— Végre! — sóhajtott a méltóságos úr és ismét méregetni kezdte a szobát.

Ahogy a nagy, aranyozott tükör mellett elment, mosolyogva biccentett a fejével. Üdvözölte azt a másik urat.

Néha meg is állt és kedvteliséssel nézette magát a ragyogó, sima üvegben. Jól festett. Elegáns termete, választékos öltözködése . . . azután meg milyen ruganyosan lépked még — —

Sétájában azután megállt, gondolkozott. Valószínűleg az időbeosztást csinálta meg. Hamar megállapodott.

— Helyes, — mondá és kezdte ruháját, nyakkendőjét rendbeszedni. Jut idő mindenre. Pompás dolog, ha az ember szabad.

Monori Lajos teljesen független volt. Ezelőtt egy évvel titkárja valami bolondot irt egy feltejesztésbe. Monori olvasatlanul aláírt, a miniszter észrevette, megharagudott és a miniszteri tanácsos úr negyvenkét éves korában nyugdíjba ment. Nem sokat tördődött vele. Skép vagyona volt, tekintélyes nyugdíja: élhette világát.

Felésege ezelőtt három évvel halt meg, egyetlen leányt hagyva hátra. A miniszteri tanácsos úr meggyászolta felésejét, azután egy társalkodónót vett leánya mellé és azzal

TÁRCA.

Jézus.

Jártam az életnek-ezernyi ösvényét,
Láttam a napnak boruját, fényét,
Hordoztam magam is már a keresztet,
Emlékin a lekem többé meg se reszket,
Elvitt az útam kincses palotába,
Hol tobzódva dözsölt a dóre, a kába,
De évek után, emberré váltam
Otthonodnál különbet se találtam
Oh uram, Jézus.

Próbára tettél, tudom, elégszer,
A látszattal te meg se elégszel,
De nem csatlakozol a hivekben,
Hisz örökké ottan jársz a szívekben,
Szomorú életem ezer bajával,
Küzdeve a farizeusok hadával,
Ha elmaradtam egyedül, árván,
Hozzád röpültem az ima szárnyán
Oh uram, Jézus.

Megedzettel sok szörnnyű viharba,
Nyugalmaim az élet ha főkavarta,
Kísértés soha meg nem ejtett,
Szívem tengernyi megbántást felejtett
S ha megebezték — elégszer — közte,
Sebemet jószágod mind bekötötte
A türelem gyógyító balzsamával
S én röpültem tehozód hálaímaival
Oh uram, Jézus.

Ha bizalmam fogytán már roskadoztam,
Akkor is igéd szomjúhoztam,
Ha szeretet nélkül jártam a világot,
Te gyújtád föl bennem a remény-világot
S már az se fáj többé, ha futnak előlem,
Beszéljenek amit akarnak felőlem,
Csak te lásd a szívemet fehérén,
Az ítéletteddel mindig beérem
Oh uram, Jézus.

Már mitől se félek, vihar nem ijesz el,
Jöhét az élet a sulyos keresztel,
Nem roskadok össze. Megállók szilárdan,
Oh, tengernyi terhet kibír a vállam,
Török előre, a jövőbe látok,
Amikor elcsitul már minden átok,
A jószágod többé el nem halasztod,
Enyém lesz, miénk lesz minden malasztod
Oh uram, Jézus.

Sz. Szigelhy Vilmos.

A nagy leány.

Ira: Peterdi Sándor.

A miniszteri tanácsos úr megelégedetten dörszölte kezeit Fütyörészve jart-kelt a szobában; néha-néha odakacsintott az íróasztalra, ahol egy kis rózsaszínű levelke feküdt, mint egy rózsaszirm, melyet talán egy pajkos szellő dobott oda.

adományok a lapok játékonysági rovataiban. Igazi nevelést értek. A gyermek lelkét a játékonyság megmívelendő talánának kell hogy tekintésék. A gyermek természetből fogvást a legönzőbb töremtés ezen a világon Ebből az önzésből kell kiserkenteni a játékonyság csiráját, mely a szívben, mire a gyermek felnő, gyönyörű virággá sarjadzik.

Sok tudományra tanítják nálunk a gyermeket. Mivelik az agyát sokszor túlon-túl, mivelik a lelkét szép-művészetek iránt való fogékonyságra miveik a testét gyakorlatokkal, de azt az érzéket, mely a társadalom egyik legszükségesebb intézményét, a játékonyságot istápolja, alig mivelik ki, vagy egyáltalán nem.

Pedig a gyermekszív olyan egyszerű eszközökkel volna a játékonyságra kinevelhető. Csupa gyengédség a gyermekszív és csupa szentimentalizmus: vajjon van-e a játékonyságnak alkalmasabb talaja?

A gyermek erendőd kapzsisága olyan könnyen kielégíthető legalább pillanatnyilag. Hát nem lehetne megragadni épp e pillanatot s e pillanatan vinni közelebb a gyermeki szívhez a más gyermek szenvedéseit. Mikor vágyunk kielégítésre talált, akkor tudjuk leginkább átérezni, mennyire szenvedhet, a kinek vágya nemlehet kielégítést.

A szívhez szóltam más karácsonykor, ezúttal az észhez szóltam. Ha tán akad egy gondolkodó és nemesen érző fő, amely ez érzületet szélesebb alapon tárja fel, e fonalat tovább fonja-szövi? Vagy tán karácsony hozta, karácsony viszi ez ötletet is, amint úgy érezzük, hogy azt a kis áhitatot, mely mégis van most a légben, a karácsony hozta, karácsony viszi . . .

A csatornakérdés. Mindjobban kezd tért fogni az évtizedek óta érlelődő nagyfon-

ismét felkereste a vidám társaságokat, ahol azelőtt mindig megfordult.

A tovarőppendő évekkel nem törődött, azt hitte, azok se törődnek vele . . .

A nőket szerette, a galans kalandokat is. Iróasztala tele volt fényképekkel: egymás mellett olyan szépen megfértek az igénytelen varóleánykák, a kezdő színésznők, az érettebb kacér asszonyok.

— Itt az örök ifjúság titka! — szokta volt mondani barátainak, ha azok felkeresték.

— Az ördögöt! — sóhajta egyik másik, ez a kora vénség titka!

Mely beszédre a miniszteri tanácsos úr sajnálkozva nézett a köhéscélőre . . .

Ő nem érezett semmit a vénségből . . . Éppen elkészült, mikor Werner asszony, a leánya társalkodónője belépett.

— No, mi az, Wernerné asszonyom? — kérde jökedvően. — Nono, csak nincs valami baj, hogy olyan komoly areot vág?

— De bizony baj van, uram.

— Flóra . . .

— Ah, igen, Fróríka . . .

— Beszéljen; csak nem beteg?

— Betegnek, nem beteg, hanem mégis baj van. Ma délelőtt, méltóságos uram még aludt, mikor . . . hogy is mondjam . . . hát

tosságú kérdés, hogy hazánkban hajózható és öntöző csatornák épüljenek.

A kormány komolyan, behatóan foglalkozik a csatornakérdéssel és túl van az elvi döntés álláspontján. A csatornahálózat kiépítése csak pénz és idő kérdése. Pontos és feltétlenül megbízható tervek és számítások kellene egyrészt a csatorna építéséhez szükséges jelentékeny összegek fedezésére, másrészt a szállítási viszonyokra és tarifákra nézve, mert hiszen nem fényűzésből akarunk csatornákat építeni, hanem hogy a szállítást könnyebbé és olcsóbbá tegyünk és közlekedésügyünknek ezt az ágát is a gazdasági fejlődés hathatós tényezőjévé lekössük. Maga a kormány elismeri és legutolsó jelentésében a közállapotainkról nyíltan is mondja, hogy hazánk természetes vízrendszere nem elégti ki teljesen közgazdasági forgalmunk érdekeit.

Ezzel egy sokszor hangoztatott köz-tudomasú ténynt konstatál. Ennélfogva kétségtelen, hogy belvizi hajózásunk addig nem lendülhet fel, n.ig mesterségesen, csatornák építésével nem pótoljuk azt, amit a természet eimulasztott. Ha majd egy — közgazdasági érdekeinkkel összhangban álló — csatorna rendszerünk lesz, ha bővíztű fojyóinkat arra használjuk fel, hogy csatornákat tápláljanak, akkor reménységünk lehet elevenen lüktető belvizi forgalomra és mindazokra az előnyökre, amik ebből közgazdaságunkra háruhnak.

De még tágabb kilátás nyílik a csatorna rendszer kiépítésével. Külkereskedelmünk jövője a tengeren van. Akárhogy alakuljanak vám- és kereskedelmi viszonyaink, okulnunk kell a körültekintő országok példáján, amelyek dacára fejlett vasúthálózatuknak, óriási aldozatok árán keresik mégis a világkereskedelem legolcsóbb közvetítő útjával a tengerrel való vízi összeköttetést. Akár mezőgazdasági érdekeinket tartjuk szem előtt, akár az iparfejlesztéssel kapcsolatos átalakulást, úgy a jelen, mint a közel jövő érdeke egyaránt arra utal bennünket, hogy külke reskedelmünk jövőjét a tengeren keressük.

Mindenesetre igen fontos kérdések merülnek fel a csatornaépítési program körében.

igen. Csengettek az ajtón . . . én éppen az előszobában voltam, ajtót nyitottam . . . és egy katona . . . valószínűleg tisztai szolga . . . állt ott. Kit keres? — szóltam rá én.

— Maga a szobalány? — kérdezte ő, azután jelentőségteljesen rámpislogott bamba szemével és egy levélkét adott át nekem.

— Gratulalok, Wernerné asszonyom, — nevetett a miniszteri tanácsos úr.

— Oh uram, ne nevéssen . . . A levélke után egy forintot csúsztatott a markomba és azt sugta: Flóríka kisasszonyok!

— Micsoda? — pattant fel a miniszteri tanácsos. — Csak nem?

— De igen . . .

— Es mit csinált ön a levéllel? — kérde türelmetlenül a tanácsos úr.

— Elvettem a katonától, azután becsaptam orra előtt az ajtót. Itt a levél. — Monori elkapta, felbontotta, olvasta. Közbe közbe nagyoktat hűmmödött, és szigorú tekintetet vetett Wernerné asszonyra.

— Hallatlan! rettenetes! ily csitri lány és —

— Méltóságod felejtí, hogy Flóríka már tizenhat éves!

— Mennyi? Igen . . . igen . . . persze, már tizenhat éves. Hogy múlik az idő!

Itt van a vasúttal való verseny. Egyes szakértők komoly és súlyos érvekkel vitatják, hogy a csatornák kiépítésével vasúthálózatunk, mely rengeteg pénzbe van, érzékeny kárt szenvedne. Viszont mások ezzel szemben utalnak a fejlődött forgalom országokra, melyek visszatértek a víziúttak létesítéséhez a nélkül, hogy ezzel a vasúttak jelentőségükből vesztettek, vagy a vasúttak egyre tartó természetes terjeszkedése elé gátat vetettek volna.

Ez az egy pont is kellőképen megvilágítja, milyen elővigyázattal és alapos vizsgálattal kell e kérdésben dönteni. Mert ki kell zárni a vetélkedést a gyakorlati kivitelben is. Összhangba kell hozni az egész közlekedésügyet, a köz, vasúti és víziúttak egységesen és nem egymás rovására fejlesztési, mert valamennyinek egy közös célt kell szolgálni, egy közös érdeket előmozdítani: hogy az áruszállítás olcsóbb, könnyebb legyen.

Ha már az első, mondhatni alapkérdésnél ilyen komoly és súlyos problémák merülnek fel, képzelhető mennyi és milyen mélyreható részletkérdése van a csatornaépítkezés tervezésének, végrehajtásának.

Első sorban az foglalkoztatja az illetékes köröket: melyik csatornaterv a legaktuálisabb. A duna-tisza közí, a budapest-fiumei, a vukovár-samáci csatornák fontossága és sürgős kiépítése fölött nagyon megoszlanak a vélemények. A duna-tisza csatorna mellett érvelők nem csupán a közlekedési szempontokra utalnak, hanem a csatornát termelőtényezők is tekintik, amennyiben annak partjai alkalmassá valnak ipartelepek létesítésére, alkalmat szolgáltatnak vadvizet területek lecsapolására és öntözés útján olyan területek hasznosítására, amelyek eddig értéktelenek és a kultúrára alkalmatlanok voltak. Végre utalnak arra a szociális érdekre is, hogy a csatornázás hosszú időn át munkát és keresetet biztosít az alföldi kubikosoknak és a csatornán közvetítendő hajózás, keresetforrása lesz állandóan a mellékelt lakó magyar népnek.

A budapest fiumei csatorna mellett szólnak tengeri kereskedelmünk, külforgalmunk fejlesztésének nagy érdekei; a vukovár-sa-

— Es ebben a korban, — folytatá rendületlenül Wernerné, már a szív megszólal, az álmatok szólni, bogozni kezdi a leány. Mit használ az örködés? Nem akadályozza ezt meg semmi. A világot Isten teremtette, a szerelem miből támad, ki tudná megmondani, de tegnap még nem volt és ma már itt van.

— Készönöm az épületes beszédet, kedves Wernerné, de inkább szerettem volna, ha ön mégis jobban vigyázott volna a leányra . . .

— Vigyáztam; mondhatom, hogy Flóríka még nem szerelms. De mindenesetre Flóríka már felnőtt leány és az apai szeretetre, az apa támaszára is szüksége van, amit eddig nélkülözött, — mondá némi hangsúlylyal.

— Mit mond? . . . jó . . . jó . . . apai tekintély . . . igen! Kéretem Flóríkat!

A nevelőnő szeretett volna még valamit mondani, de Monori intett neki és ő kellelt lenni bár, de távozott.

Monori elgondolkodva jár fel s alá a szobában.

— Tizenhat éves . . . Hogy szalad az idő . . . S igaz van Wernernének, alig tudtam, hogy leányom van . . . és ő is alig tudta, hogy apja van. De hát ki gondolta volna! Tizenhat éves!

máci csatorna mellett pedig az, hogy az okkupált tartományokat gazdaságilag magunkhoz fűzzük és keleti kereskedelmünk tényleg-lálásának útát nyissunk.

Mindezekből megítélhető, milyen nagy és nehéz kérdéssel van dolgunk. Mérlegelni kell az egész gazdasági helyzetet, annak a közel jövőben várható alakulásait, az osztrák csatornatervék végrehajtásával bekövetkező lehetőségeket és sok egyebet, hogy tisztában legyünk azzal, mit kell akarnunk és hogyan kell azt végrehajtanunk.

A most folyó tárgyalások, viták és tanácskozások nagyjában elvágják az előkészítés a tájékoztatás és az eszmék tisztázásának munkáját. Az a processzus folyik most, melyet a közvélemény megérlelésének szokás nevezni. Örömmel és megelégedéssel látjuk, hogy komoly, higgadt, szakszertű irányban folyik ez a munka és akik abban résztvesznek, megtehetnek győződve róla, hogy érdemes munkát végeznek bármilyen álláspontot foglalnak is el. A kormányknak nem lehet feladata, hogy már most állást foglaljon és ezeket a vitákba és tanácskozásokba, irányítólag, vagy éppen döntőleg beavatkozzék. Ellenben — kötelessége, amit bizonyára híven és odaadóan is fog szem előtt tartani — hogy azt a bős és értékes anyagot, amelyet a tanácskozások nyújtanak, gyűjtsse össze, rendezze és használja fel a maga végleges programjának és terveinek megállapítására.

A földbirtok elosztásának képe a jövőben.

Megoldható-e a magyar nemzeti probléma a földbirtok-kérdésben a bérletrendszer által, a mint sokan azt vitatták és vitatják? A válasz a kérdésre határozottan tagadó. Tagadó azon részleges sikerek dacára, a melyeket a bérletrendszer akár Felsőmagyarországon, akár másutt elért.

Ha a bérlet, mint általános módszer alkalmazható volna, akkor a magyar földbirtok-politika vitális problémája egyszerűbbnek látszana. A hitbizományokon, a latifundiumokon a bérlet formájában paraszt-gazdaságok keletkezének, feltéve, hogy földmivelő

népünk csakugyan elfogadná a bérletrendszert. A birtok-viszonyok nem változnának, csak a gazdálkodás alakulna át. A nagybérlet vagy házi kezelés helyét a paraszt bérletrendszer foglalná el.

Első pillanatra úgy látszik, mintha a gyakorlatiság szempontjából is sok kifogás alá esik, annál kifogásolhatóbb a nemzeti politika szemüvegén át tekintve. Szinte fölösleges ismételnünk, hogy a bérletrendszer elterjedésben áll összes fejlődésünkkel a megrontani földmivelő népünk faji és nemzeti karakterét. Földbirtokok népünk nagyrészét vagy szolgává vagy lazadóvá tenné. A függésnek a régi jobbágysághoz hasonló egy nemét hozná létre s a tuggó viszony egész új szálait szövé bele társadalmunkba.

De még a szociális és politikai ferde viszonyok alakulását is eltekinthetünk. Ha a bérletrendszer a nagy nemzeti érdekeket szolgálhatná, készségeken elfogadnók. Elfogadnók még azon esetleges rombolások dacára is, melyeket népünk nemzeti karakterében okozna. De kerekén és határozottan kijelenthető, hogy a bérletrendszer segítségével egy magyar nemzeti eszménykép nemcsak megközelíthető nem volna, hanem inkább attól örökre eltávolodnánk. Kényelmesebb lehetne bizonyos mértékig a költözöködsé és helycsere, de éppen azért, mert örökre megrögzítene a mostani abnormis földbirtok-viszonyokat, meggátolná még ezek természetes javulását is. A bérletrendszer általános alkalmazása mellett a hitbizomány és nagybirtok örökre az Alföldön és a Dunántúli maradna. És rajta maradna a szántóföldeken s nem vonulna át természetes régióiba, az erdős vidékekre.

Ekép épen ellenkező eredményre jutnánk, mint ama cél, melyet magunk elé tűztünk. Az uradalmak továbbra is a magyar fajt nyomnak agyon, míg a nemzetiségi vidékek a szabad birtok hazáját képeznék. Gyönyörűség állapotokra lenne akkor kitalásunk. A magyar parasztság lassankint visszakerülne a hűbéres jobbágyság jarmába. A bérletrendszer által teremtett új jobbágyságba. Szabad paraszt ellenben az oláh és tót paraszt lenne, egyben azért, mert a hitbizományok legnagyobb része a magyar vidékeken van, nem pedig a nemzetiségi régiókban. Ez átalakulás természetes következményei nemzeti jövőnkre nézve igen könnyen kiszámíthatók. Reméljük, egy politikuskunk sem fog rajongani azon képről, melyet mindenki igen könnyen megrajzolhat a maga számára.

Odalépett a leányhoz, megfogta a vállát és arcába nézett. Flórika kék szemébe nézett, sokáig. Vajjon mit olvasott belőlk...

A leány tétovázva kiment; a tanácsos úr egyedül maradt. Egy ideig még járkált, aztán odaalt az ablakhoz. Gyönyörű órái nap volt, a kert fáiak aranyos levelein ott játszadozott a napsugár... de mégis olyan pusztá volt... mindenütt csak lombjavesztett fá...

Akaratlan megsimitotta homlokát... és keze feljebb haladt... ő is lombjavesztett már... dús haja elhullt... csak itt ott árvallott egy egy hajszál...

Hogy ő ezt eddig észre nem vette... A tükör elé sietett, ott megált. Aztán közel hajlott a síma, fényes laphoz. Hallotta, amint az üveg így gúnyolódott:

— Bizony barátom, hiába akarsz önmagad ámitani; az évek már végigszántottak arczodon... Ott vannak a barázdák... a ráncok... csak hidd el, hogy már nem vagy fiatal... tizenhat éves leányod van... annak már apa kell...

Lassan, lehajtott fővel járkált tovább Szeme aztán az íróasztalon akadt meg; a rózsaszínű levelek feküdtek ott. Egyik az övé... másik a leányáé...

Leült az íróasztal elé és úgy bámulta a leveleket. Aztán kezébe vette az övét, és

és a bérletrendszert mégsem ejthetjük el egészen. De az esetben szükséges a hitbizományok költözöködsége. A ki a bérletrendszerrel óhajta, annak kétszeresen kell óhajtani a hitbizományok helycserejét, vagyis azt, hogy a kötött nagybirtok az Alföldről és lehetőleg a Dunántúlról átköltözzék a nemzetiségi perifériákra.

A bérlet igenis megfelel nemzetiségeink karakterének. Bizonyára sokkal inkább megfelel, mint a magyar földműves jellemének. A tót, rutén, bolgar, szerb, sőt az oláh is része igen jó bérlő anyag. És a bérlt földnek nem követeli csakhamar a tulajdonjogát, mint a magyar földműves. Nem lesz agrárszocialistává, sőt még elégedetlenné sem. Ha tehát a hitbizományok áthelyezkednek a nemzetiségi vidékekre, ott a bérletrendszerrel komoly és hasznos kísérletet lehet tenni. Az áthelyezkedés nem történhetik ugyanis csak az erdőgazdaság. A tót, az oláh stb. szántóföldjeit nagyurainknak szintén anektálni kellene. E kisebb területeken, melyek uradalmi kezelésbe úgy se vehetők, nagyserűen alkalmazható volna a bérletrendszer. Sőt valószínű, hogy a hitbizományok nyomása lassankint a maga földjén is bérlővé alakítaná át a tót, oláh stb. lakosságát. És e körülmény még csak nagyserűbbé tenné az áthelyezkedés nemzeti következményeit.

A kép akkor ez lenne: Az Alföldön és a Dunántúli terjeszkedő és szabad magyar parasztság, mely hatalmas megnövekedt fajunkat és nemzeti erőinket. A nemzetiségi vidéken kötött birtok és bérlő-parasztság, mely politikailag és társadalmilag a nagybirtoktól függ.

Kinek nem tetszik e kép? Lehetséges-e a nemzetiségi kérdéssnek szorcensebb és véglegesebb megoldása? Nincs oly kúria és kormányzati politika, mely nemzetiségi bajainak gyorsabban és erélyesebben véget vetne, mint ez átalakulás. Örökre megszabadulnánk a lidércnyomástól, s büszke öntudattal léphetnénk az örökké élő nagy nemzetek sorába.

A magyar nagybirtokrendszer feladott egy szintén szép nemzeti célt. Feladta a magyar befolyást Horvátországban. Ha a dunántúli nagybirtok egy része a Drávan túl helyezkedik el, s a magyar mágnások igénybe veszik ez esetben törvényadta jogaikat a zagrabi országgúfíésen, a dicszláv kérdés egészen sansz fordulatot vesz. Ujabb és újabb nemzeti célok nem szabad feladni. És szinte valamennyi nemzeti célunk föl lenne adva, el lenne arulva a bérletrendszer helytelen alkal-

forgatta, forgatta, — majd kinyitotta a fiókot és beledobta.

Az a szép barna leány, balettnek csábító szemű tagja ma már hiába fogja várni őt vacsorára...

És aztán egymás után vándoroltak az asztalfőkbe íróasztalának diszei, azok a sudár szép leányok, mosolygó asszonyok... Az utolsó is eltűnt. Aztán beesapta a fiókot, ráfordította a kulcsot.

A mult történetét lezárta...

Csengetett. Az inas belépett.

— Mondd a kisasszonynak, hogy kérem öltözzék fel. Együtt megyünk sétálni!

Flórika csakhamar megjelent. Mosolyogva, boldogan, kipirulva.

— Papa, édes papa, csakugyan együtt megyünk? Oh, Istenem?...

És a leányka szemében köny csillogott. — Igen, kedves leányom, megyünk sétálni! Ezentúl minden nap! De gyalog megyek ám! Hadd lássa mindenki, hogy nekem már milyen nagy leányom van.

És karon fogva leányát, vidáman elsiettek.

Wernerné, bizony mondom, hogy zokogott, mikor őket így együtt meenni látta...

mazása által. Az esetben t. i., ha a bérletrendszer az Alföldön és a Dunántúl valószínűleg meg. Ha ellenben a hitbizományok átköltöznek a nemzetiségi vidékekre, akkor a bérlet lehet áldásos nemzeti ügyünk. Különben átokká és veszedelemmé lesz...

Ily körülmények között döntő, és pedig a nemzeti eszme javára döntő kezdés a D a r á n y i miniszter kezdése, mely a jövő évi költségvetés keretében az első, bar szerény lépést teszi meg az alföldi latifundiumok birtokescseréjére.

A leghatalmasabb mozzanata azonban a kérdésnek az, hogy a kérdés az Alföldre nézve a bérletrendszer ellen döntött s ezzel végképp elejét vette egy újabb jobbágy-korszak kezdetének.

A tisztelt közönséghez.

Lapunk január elsején a huszonharmadik évfolyamába lép. Ember életében is jelentős száma az éveknél az, amit így a »S z e n t e s É s V i d é k e« eddig megfutott és ha titkányját keressük annak: annyi versenytárs mellett és annyi — sokszor bizony nem éppen tisztességes konkurencia ellenében mi izmosította meg ezt a lapot a nagyközönség bizalmában oda, hogy ma is az a legkedveltebb lapja a vármegyének: csak egyben találjuk meg ennek a magyarázatát, abban, hogy a »S z e n t e s É s V i d é k e« szerkesztője, a lap alapításától mindmáig, mind ahogy sorban váltakoztak, mindig csak a közérdekét szolgálták a legnagyobb odaadással és soha párt vagy klikk szolgálatába nem szegődtek annyira, hogy ez őket az igaz szó szabad kimondásában korlátozhatta volna.

De megtaláljuk e huszonkétes pályafutás erejének nyitját abban is, hogy soha a tisztességtelen versenytérre rá nem léptünk, soha a más hasonló vállalatok megrontására, megkisebbitésére nem törekedtünk, nem hódoltunk a mai kor beteges áramlatának, mely a hirtelen való meggazdagodás tisztességtelen vágyának feladónak a maga tisztességét és lábál tiporja a sárba a mások becsületét is, ha ezt öns érdekkel úgy kívánják.

Nyugodtan, soha oldalúakra ki nem térve haladtunk eddig és fogunk haladni ezután is a magunk egyenes útján, mely vagyban tőkét nem hoz ugyan nekünk, de megadja, amit ennél többre becsülünk, polgártársaink rokonszenvét, bizalmát, tiszteletét, létrehozza azt a benév viszonyt, melynek alapja a kölcsönös megbecsülés, köztünk és a vármegye közönsége közt, — amely egyedül képes egy lapot az idők hosszú folyamán nemcsak fentartani, de meggyökeresíteni is a közel talajában.

Hogy ime lapunk huszonharmadik évfolyama küszöbéhez érkezünk el: a lelkiismeretes kötelességteljesítés jóleső érzésével tekinthetünk vissza az évek e hosszú sorára, melyekből tizenhárom küzdelmes esztendő esik a mostani szerkesztőre és mikor az új évfolyam kezletén arra a nagyközönségre apellálunk, mely törekvésünket mindmennyig bizalommal támogatja, bizonyosak vagyunk benne, hogy nem hiába tesszük ezt. Mert ez a közönség küzdelmes, nehéz harcok idején ismert meg bennünket és tudja, hogy érdekeinek önzetlenebb szószólója nem volt nálunknál.

A huszonkét éve óta, hogy a »S z e n t e s É s V i d é k e« Csongrádvármegye és Szentes népeinek érdekeit önzetlenül szolgálja, — semmi- ben e lap programja nem változott. Nem fog változni ezután sem mert ezt a programot már mindenki ismeri: főlölesleges munkát végeznünk, annak újabb és újabb fejtegetésével.

Csongrádvármegyének és Szentesnek írjuk a lapot természetes hát, hogy az kizárólag helyi érdekű és egész tere csak Csongrádvármegye és Szentes érdekeinek van szentelve: ez tömören a mi programunk.

És ebben az érdekekben kérjük a tisztelt közönséget, hogy bennünket rokonszenves bizalmával ezután is ugyanolyan mértékben tiszteljen meg, mint eddig tette, mert e bizalmat megtartani képezi a mi legfőbb becsvágunkat.

Lapunk előfizetési ára marad, mint eddig volt:

félévre 5 korona
negyedévre 2 korona 50 fillér,

mely összeg vidékről legelőszörűben postautal-

ványon küldhető be, míg helybeli előfizetőink a lapkihordónál, nyugta ellenében teljesítik a fizetést.

Még egyszer — kérjük további szíves bizalmukat:

A „SZENTES ÉS VIDÉKÉ“
szerkesztője és kiadóhivatala.

Ujdonságok

Szentes, 1901. december 25.

— **Személyi hir.** C s a t ó Zsigmond dr. főispán f. hó 22-én családjával Budapestre utazott, ahol a karácsony ünnepét rendesen tölteni szokta. A főispán ezt a fentírtetel arra is felhasználja, hogy a belügyminisztériumban a szokásos látogatást megtegyje.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye törvényhatóság bizottsága f. hó 28-án, szombaton délelőtt 10 órakor tartja rendes évnegyedes közgyűlést, a vármegyeház kistermében.

— **Tisztelgések az alispánál.** A vármegye utjonnan megválasztott tisztikara vasárnap délelőtt 11 órakor tisztelget a szintén utjonnan megválasztott C i c a t r i c i s Lajos dr. alispánál. A tisztelgők szónoka M á t é f f y Kálmán, az új főjegyző volt, aki arról biztosítván az alispánt, hogy a tisztikar minden egyes tagjában hűséges munkatársat fogja mindig találni az ő közzjára irányuló nemes törekvéseinek, egyúttal kérte, hogy viszont a tisztikart bizalmával ajándékozza meg. A lelkes éjenzéssel fogadott beszédre C i c a t r i c i s Lajos dr. azzal felelt, hogy a tisztikar odaadó támogatását kérte a maga részére felelősségterhes új állásában, valamint azt, hogy — mint ő teszi, szeretettel apollják az összetartás kollegialis érzését. A vármegyei tisztikar után Szentes város tisztviselői tisztelgetek az új alispánál L a k o s Imre dr. polgármester vezetése mellett, aki biztosította az alispánt, hogy a legnagyobb bizalommal fogadtak mindannyian az ő megválasztását és jóindulatba ajánlotta a város ügyei mellett a tisztviselők érdekeit is. A városi tisztviselők ezután, ugyancsak L a k o s Imre dr. polgármesterrel élőkön, M á t é f f y Kálmán főjegyzőnél is tisztelgetek.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** A minisztertanács elhatározta, hogy a közgazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvénynek a jogorvoslatok igénybevitelére vonatkozó rendelkezéseit már január elsejével életbe lépteti. A belügyminiszter most e tárgyban terjedelmes végrehajtási rendeletet bocsátott ki és az ezt kiegészítő leiratában kifejti, hogy ez a rendelet az első azok közül, amelyek hivatalnak a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényben lefektetett elveket az életbe átütetni; miért is a hatóságok gondos tanulmányozásba ajánlja s egyúttal elvárja, hogy az a lelkesedés és jóakarát, amellyel a hatóságok a szóban forgó törvény előkészítését kísérték, annak készséges végrehajtásában is nyílvánulni fog.

— **Karácsonyi mulatságok.** A ma kezdődő szent karácsony ünnepének mind a két napja estjén szórakoztató mulatságok lesznek városunkban. Az első nap estjén, mint már megirtuk, a katolikus iskolások adják elő a vármegyeház termében »A kis Jézus születésének története« című pástorjátékot, az ünnep másnapja estjén pedig, ugyancsak a vármegyeház termében a katolikus ifjúság rendez műkedvelői előadást, szinrehozva a »K a r á c s o n y« című színművet. Mind a két előadás tiszta jövedelmét a szegény sorsú iskolások gyermekek felruházására fordítják és az első előadást január

1-én, a másikat pedig f. hó 29-én megismétlik. — Ugyancsak karácsony másnapja estjén lesz az ipartestület új hazának felavatási ünnepsége is, felolvasással, szavalattal és énekléssel, amekly után nagy társas-vacsorát rendeznek. Az estély tiszta jövedelmét itt az elagott iparosok segélyegylete alapítókéjének gyarapítására fordítják. Az emberbaráti nemes cél érdekében is, — miket ezek az estélyek szolgálni akarnak, — kívánatos volna, hogy mindezek a mulatságok kitünően sikerüljenek, ami különösen az ipartestület hazavató ünnepének már eddig is biztosítva van, mert a részvételi iven annyian irratkoztak fel, hogy ez magában is biztosíték arra, miszerint ez a mulatság igen látogatott és népes lesz.

— **Az adóvégrehajtások csökkentése.** L u k á c s László pénzügyminiszter a vidéken folyó végrehajtások számának csökkentése érdekében méltányos körlevelet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz. E körlevelt különös figyelemmel van azokra az adóhátralékosokra, akik földmíveléssel foglalkoznak és elemi csapások vagy más súlyosabb körülmények következtében olyan helyzetbe jutottak, hogy adóterelőzéseküket most nem képesek kifizetni. A pénzügyigazgatóságok az ilyen felelők jövő évi július hó 1-ig méltányos részletfizetési kedvezményeket engedélyezhetnek. Természetes azonban, hogy az ilyen kedvezményért külön kell folyamodni.

— **Teaestélyek.** Téli társaséletünk élénkítésére két egylet törekszik most kiválóan, — a játékony nőegylet és a kereskedők egylete, — mind a ketten azzal, hogy időközönként — egy korona belépődji mellett — teaestélyt rendeznek tagjaik családjai és azok jóbarátai, ismerősei részére. Ez a csekély kiadás nem terheli meg nagyon az estélyeken résztvevőket és egyúttal a fényűzést is szamfelve ezekből az összejövetelekből, és által családias színezetet nyerne csak a kedélyes, feszelen kis mulatságok. A mult szombaton is mind a két egylet tartott ilyen teaestélyt. — A játékony nőegylet — szokás szerint — a kaszinó termében, a kereskedő egylet pedig a Petőfi szálló béreplüsterészének emeletén levő saját helyiségében. A két teaestélyt ezáltal is kitünően sikerült, kedélyes, feszelen mulatság volt. A kaszinóban vagy 50 vendég gyűlt össze, a kereskedőegyletben meg vagy 60 résztvevő, s mind a két helyen tanc követte a teaestélyt. A hölgyek és ifjak pompasan mulattak együtt éjfel után 1—2 óráig, ekkor szakadt vége mindkét helyen a kedves mulatozásnak. A két egylet vezetősége nagy érdemet szerez magának, ha az eddigi szép sikereken felbuzdulva, e kevésbé költséges társas összejöveteleket 2—3 heti időközökben megismételi, mert egyéb szórakozás ugyse igen kínálkozik nálunk a hosszú téli esték unalmának előzésére.

— **A közfizetésár értékeiben.** A téli hónapokkal bekövetkezett nálunk ismét a gyalogjárdák rondasága. Csupa szutyok mindent járda s az emberek egy egymás mögött lépkednek, sarral fecskendik be egymás ruháját. Hogy valaki le is talarítsa a járda szurtos habarcsát: arról szó sincs s éppen ezért üdvös a közfizetésár értékeiből L a k o s Imre dr. polgármesternek a közönséghez intézett következő felhívása:

»Felhívom Szentes város közönségét, hogy mindenki a háza, illetőleg lakása előtt elvonulójárdát a sártól, csataktól, szeméttől és ha hó fedi azt, ettől minden áldott nap megtisztítsa, separtesse fel, tartsa tisztán és száraz állapotban, illetve ha az sikos, csuszós, hamuval, fővennyel vagy fűrészparral hintesse be.

Elvárom egyébiránt Szentes város jólnevelt lakosságától, hogy érteni fogja a saját részéről a városi előjáróság és különösen a rendőrség szemébe mondott panaszokat és kifakadásokat és teljesíteni fogja a különben is a házkörüli tisztasághoz tartozó, szabály

rendeletileg a háztulajdonos, illetve a lakással rendelkeznek egyes köteleességét képező járdatiszogatást, valahányszor arra akár a tisztaság, akár a veszély nélküli közlekedés érdekében szükség van.

Megjegyzem, hogy az ellen, aki ezen kötelezése ellen vét, és ez által kihágást követ el, a járdaszabályrendelet alapján büntetést alkalmaznak.

Felhívom a rendőrkapitányságot, hogy a jelen hirdetményben foglaltaknak teljesítését a rendőrségi legénységgel szigorúan ellenőriztesse és a tapaszalt eseteket jelentse fel.

A polgármesternek a közönséghez intézett ezen felhívása megszívlelését nem ajánljuk eléggé polgártársaink figyelmébe, mert csakugyak tűrhetetlen az, hogy milyen elhanyagolt állapotban vannak nálunk így télviz idején a járdák.

— **Halálozások.** Súlyos gyász érte Mindszent közszeretben álló plebánusát Keller Lajost, édes atyjá, Keller Antal nyugalmazott tanítónak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának a napokban, élete 89.ik évében, Duna-Földváron bekövetkezett halálával. Mindszent község közönsége osztatlanul részvételt van a derék lelkipásztor mély gyászát iránt s ez a részvét nyújt némi vigaszt az ő mélységes bánatának. — A másik gyászcsert híret a szegedi pénzügyigazgatóságtól kaptuk. Azt tudatja velünk ez a hír, hogy Kálnér Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató, akinek épp a főispánbeiktatás megelőző napon történt hírtelen súlyos megbetegüléséről már megemlékeztünk, — a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, f. hó 23-án meghalt. A boldogult néhány év óta vezeti a szegedi pénzügyigazgatóságot és állásából kifolyólag tagja volt vármegyénk közigazgatási bizottságának is. Pedáns, kötelességtudó és épp ezért a hivatalos kötelessége teljesítését másoktól is szigorúan megkövetelő tisztviselő volt, aki azonban — ahol kellett s ahol ez állása követelményeivel ellentétben nem állott, szívesen segített az ügyes-bajos emberek során is. Néhány napelőtt úgy hírtelt, hogy szelűtés érte. Azonban nem ez volt a baja, hanem tüdőgyulladás, mely az eleterős, 48 éves férfút rövidesen sirba döntötte. Haláláról a szegedi pénzügyigazgatóság gyászjelentést adott ki. Elhunytát, a nagyszámú rokonságon kívül, özvegye gyászolja.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy fiatal kocsisember, a 18 éves Oláh Gábor akarta tegnap eldobni magától az életet, melybe alighogy belekóstolt, úgy látszik, máris megunt. A nevezett Veszélyes Imre várm. főpénztárnoknál volt szolgáltatva és tegnap egy 7 milliméteres ócska, rozsdás revolverrel szíve alatt magára lött. A fiatal legénykét beszállították a vármegyei kózkórházba, ahol ifj. Pollák Sándor dr. műtőorvos vette ápolás alá és nyomban eltávolította testéből a golyót. Az életével ilyen könnyelmű játékot űző legényke állapota elég súlyos ugyan, de közvetlenül nem életveszélyes.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgálata** Szegeden, 1902. évi január hó 25-én, délelőtt 9 órakor fognak megtartani a fa és fémipari szakiskola (Marstér 7. szám) helyiségében. A vizsgalati kérvények, kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kertületi kir. iparfelügyelőséghez, Szilágyi útca 1. szám.

— **Egy titokzatos eset.** A tőkei állomás közelében f. hó 23-án, önkivületben vérbeagyva találtak egy embert. Fején, vállán, hátán súlyos sérülések voltak, ruhája, maga tele megaludt, rátapadt vérről. Az emberben T a c z i Szabó István, egy 40—45 év körüli züllött alakot ismerték fel. Hogy került a tőkei állomás közelébe, miként szenvedte a testén levő súlyos sérüléseket: mind ezt megállapítani nem lehet, mert T a c z i beszállították ugyan Szentesre, a vármegyei kózkórházba és ápolás alá vették, azonban még most is önkivületi állapotban van és így nem hallgatható ki arra nézve: baleset érte-e,

vagy erőszakos módon szenvedte a súlyos sérüléseket. A titokzatos esetet majd csak erőlyes nyomozás irán, vagy akkor lehet földeríteni, ha Táci magához tért és kihallgattatva, felelni lesz képes a hozzáintézendő kérdésekre.

* **Karácsonyi és újvívi ajándéknak** alkalmas órákat öt évijó tállás mellett és elegáns arany-ezüst ékszereket, china ezüst dísztárgyakat hitelképes egyéneknek részlet fizetésre is szállít Polgár Kálmán műorás és ékszerész, Budapest, VII. Erzsébetkörút 29 E régi és hírneves cég 200 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítottak. 1)

— **Lóhalálában.** Eszeveszett vágatással ragadták el tegnap a vasúttállomástól Károlyi László gróf lovai a fogatot s a kocsi utló Orosz Mihály kocsis semmi erőfeszítéssel se volt képes meglekenni a nekiszilajodott állatot. Vad futásban rohantak a lovak a kocsival a Kossuth-utczán és téren át, a Kurcának, ahol aztán a Kurca-hid egy oszlopának vágódott neki az egyik ló olyan erővel, hogy szügye felhasadt, s csak úgy patkzott belőle a vér. Ez a — szerencsére emberben semmi kárt nem tevő baleset állította meg aztán a szilaj állatot. A balesetbe azonban a ló belepusztult. Hufnagel Jakab állatorvost hívták ugyan, hogy — ha lehet — segítsen az állat baján. De segíteni nem lehetett és így — hogy kinjait megrövidítsék, — agyonszúrták a lovat.

— **Vásár a közelben.** Mindszenten január hó 4—5 én lesz megtartva a téli országos vásár, melyre főszentes helyekről seretések is felhajthatók.

Irodalom.

Ingyenes karácsonyi ajándék. Hát ez bizony egy kissé furcsán hangzik a mai pénzhiányos világban. Pedig igaz! A »Pesti Napló«, Magyarország e legreggeli és legelőkelőbb napilapja kedveskedik velem előfizetőinek. All pedig ez az ajándék egy értékes kérésű és gyönyörű díszműből, a »Költők Albuma«-ból, amely közel félszáz költő műveiből; közül válogatott személyeseket, költészetünk gyöngyeit, lelki gyönyörűségét minden művelt magyar embernek. A díszmű, mely először a Lampel Róbert cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadásában (56 korona bolti áron) jelent meg s amelyet dr. Radó Antal, a Kistalud-Társaság tagja szerkesztett, a »Pesti Napló« ez új kiadásában a tavalyi Himfy Albumnál jóval nagyobb formában, gazdagon illusztrálva és rendkívül díszes, jelentékeny bővített kiadásban fog megjelenni. A költők Albumát a Pesti Napló új kvártkiadásában minden állandó előfizető karácsonyi ajándékul megkapja. Es megkapja díjtalanul az is, aki ez év barmely napjától egy félveze megskatitas nélkül fizet elő a »Pesti Napló«-ra.

Nyílttér.

Léptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENCZ
Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MÁTÉFFY LÁSZLÓ.

1902 sz. A szegedi kir. törvényeséktől.
p. 1901.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényesék részéről közhírré tetetik, hogy a duna-tiszai-örösközi alföldi állami közúton Szentes és Csongrád közt létesítendő Ti-

szahid és a hozzátartozó teljörök és útrészek czéljára kisajátított földterületek következő tulajdonosaival:

I. A szentesi határban:

1. A csongrád sövényházi armenititő és belviz társulat 14061 hrsz. — 14067 hrsz. — 14074 hrsz. — 14075 hrsz. — 14076 hrsz. — 14077 hrszám.
2. Fölmivelésügyi m. kir. Miniszterium 24484/1.2. kat. helyszin sz.
3. Csepregi Antal és neje 14015 hrszám.
4. Tanczig József és neje 14016 hrszám.
5. Kanász Nagy Istvánné sz. Erdei Julia 14017 hrsz.
6. Kanász. Nagy Istvánné 14018;
7. Gáncsos Erzsébet és Julia 14019;
8. Paszternák Márton 14020 hrsz.
9. Mácsai János 14021 hrsz.
10. Sós László postatiszt 14022 hrsz. — 14023 hrsz.
12. Sipos András 14024 hrsz.
13. Sárközi Sándor 14025 hrsz.
14. Balog János 14026 hrsz.
15. K. Nagy István örökösei 14027 hrsz.
16. Nyiri Nagy Ferenc örökösei 14028 hrsz.
17. Mecs Balog Sándor 14029 hrszám.
18. Négyesi Ferenc és neje 14000/b hrszám.
19. Baksai Péter 14001/b hrszám.
20. Kanász Nagy Sándor (neje Borsos Zsuzsánna) 14002 hrsz.
21. Gágyer János 14003 hrsz.
22. Kk. Dancsó János, András, Francziska, Antal, Lajos, József, Mária 14004 hrsz
23. Kanász Sándor 14005 hrsz.
24. Sándor János, Kk. Sándor Mária, János, Eszter, Lajos, Imre 14006 hrszám.
25. Sárközi Sándor s neje Vasvári Mária 14007 hrsz.
26. Sárközi Sándor s neje 14000 hrszám.
27. Kanász N. Sándor 14009 hrsz.
28. Liba Horvát Jánosné 14018 hrszám.
29. Liba Horvát Jánosné 14011 hrszám.
30. Szentes város 24077 kat. helyszin sz.
31. Téli Mihály 18991 hrsz.
32. Csató István 13992 hrsz.
33. Ragyanszki János 13993 hrsz.
34. Labádi Sámuel 18994 hrsz.
35. Jakó Sándor 13995 hrsz.
36. Szőke István és neje Kalpagos Szabó Judit 13996 hrsz.
37. Fodor Mária Varga Sándorné 13997/a hrsz.
38. Szépe Imre (neje Rufos Mária) 13997/b hrsz.
39. Pap Eszter özv. Szépe Lajosné 13998 hrsz.
40. Kutti Nagy Ferencz (neje Lázár Teréz). Kutti Nagy Mária özv. Szabó Lajosné, Kutti Nagy Eszter Bertók Imréné 13999/b. hrsz.
41. id. Cziriák György 13977/a hrsz.
42. Szűcs Mihály 13978 hrsz.
43. Fekete Nagy János 13979 hrsz.

44. Simon Mihály neje Csák Maria 13980 hrsz.
 45. Pataki József örökösei 13981 hrszám.
 46. Szentes város 24076 kat. helyszin szám.
 47. Kovács Mihály 13970 hrsz.
 48. Rádi Sándorné 13971 hrsz.
 49. Szabó János s neje Szabó Mária 13972 hrsz.
 50. Kálmán Benjamin és Szabó János 13973 hrsz.
 51. Ugyanazok 13974 hrsz.
 52. Töröcsik Imre örökösei 13975;
 53. Sipos Gáspárné 13976 hrsz.
 54. id. Cziriák György 13977|a hrszám.
 55. Molnár László s neje Ambrús Anna 13944|b hrsz.
 56. Dancsik Ignác 13945 hrsz.
 57. K. Varga Mihályné 13946 hrszám.
 58. Pataki Juliánna Török Barta Menyhértné, Pataki István, Pataki Mária Török Barta Lászlóné, Kk. Pataki Mária, Imre, Pál, László 13947 hrsz.
 59. Mindszenti Varga Imre 13948 hrszám.
 60. Dunás Varga Ferencz 13949;
 61. Barta János 13950 hrsz.
- II. A csongrádi határban:
4. Csongrád nagyközség 3173 kat. helyszin. sz.
 2. Csongrád nagyközség 3172 kat. helyszin. sz.
 3. Csongrád nagyközség 3174|1 kat. helyszin szám.
 4. ifjú Mészáros István örökösei 3174|2 kat. helyszin. sz.
 5. Lantos Pál s neje Tóth Mária 3174|3 kat. helyszin. sz.
 6. Pintér István, Imre, László, Mihály és Ferencz 3174|4 kat. hsz. sz.
 7. Forgó Anna 3174|5 k. hsz. zs
 8. Lantos Pál s neje Tót Mária 3175|6 kat. helyszin szám.
 9. Farsang István 3174|7 kat.
 10. Gyergyadesz István 3174|8 kat. helyszin szám.
 11. Gulyás János 3174|122 kat. ely szin szám.
 12. Gulyás János 3174|123 kat. helyszin sz.
 13. Pozsár Pál gátör 3174|159 kat. helyszin szám.
 14. Csányi István 3174|160 kat. helyszin szám.
 15. Forgó G. János s neje Kátai Rozália 3174|161 kat. helyszin szám.
 16. Benedek Pál 3174|162 kat. helyszin szám.
 17. Bozsó János 3174|163 kat. helyszin szám.
 18. öz. Farkas Jánosné 3174|164 kat. helyszin szám.
 19. Türi József s neje Samu Ágnes 3174|165 kat. helyszin szám.
 20. Türi István és gyermekei 3174|166 kat. helyszin szám.
 21. Balog Énok s neje Vidok Mária 3174|182 kat. helyszin szám.
 22. Urbaniczki Imre 3174|183 kat. helyszin szám.
 23. Urbaniczki József s neje Lantos Lucza 3174|184 kat. helyszin szám.
 24. Mészáros János 3174|187 kat. helyszin szám.

25. Sipos Miklós 3174|188 kat. helyszin szám.
 26. Csobán Mihályné Szabó Mária 3174|189 kat. helyszin szám.
 27. Horvát Varga János s neje Gyóvai Franciska 3174|193 kat. hsz. sz.
 28. Morzsik Szabó Rozál 3174|194 kat. helyszin szám.
 29. Mészáros Mihály 3174|195 kat. helyszin szám.
 30. öz. Vanyó Antalné 3174|196 kat. helyszin szám.
 31. Szögi Farkasné 3174|197 kat. helyszin szám.
 32. id. Töri László 3174|198 kat. helysz. szám.
 33. Ujfalusi István és neje Bodor Anna 3174|212 kat. helyszin szám.
 34. Bodor Gáspár s neje Nagy Rozália 3174|213 kat. helyszin szám.
 35. Bodor György s neje Bujáki Anna 3174|214 kat. helyszin szám.
 36. Bodor László 3174|215 kat. helyszin szám.
 37. id. Pitrik Farkas s neje Fényes Verona 3174|226 kat. helyszin szám.
 38. Pitrik József s neje Fái Rozál 3174|227 kat. helyszin szám.
 39. öz. Sustin Pálné 3174|228 kat. helyszin szám.
 40. Magyar József s neje Simkó Ágnes 3174|229 kat. helyszin szám.
 41. Magyar Ferenczné Kukovetz Erzsébet 3174|230 kat. helyszin szám.
 42. Német Ferencz s neje Keller Ágnes 3174|231 kat. helyszin szám.
 43. Domokos György 3174|232 kat. helyszin szám.
 44. id. Gulyás László 3174|233 kat. helyszin szám.
 45. ifj. Gulyás László 3174|234 kat. helyszin szám.
 46. Vincze Lajos s neje Dorseki Anna 3174|135 kat. helyszin szám.
 47. Kádár János s neje Drahotka Agnes 3174|238 kat. helyszin szám.
 48. Kádár Imre s neje Viktor Erzsébet 3174|239 kat. helyszin szám.
 49. Kádár Mihály s neje Lantos Mária 3174|240 kat. helyszin szám
 50. Kádár Anna 3174|241 kat. helyszin szám.
 51. Kádár Teréz 3174|242 kat. helyszin szán.
 52. Kádár Mária férj. Felföldi 3174|243 kat. helyszin szám.
 53. Nagy József s neje Gyóvai Rozál 3174|244 kat. helyszin szám.
 54. Máté Márton 3174|245 kat. helyszin szám.
 55. Siha Elek 3174|246 kat. helyszin szám.
 56. id. Forgó Cs. József 3174|252 kat. helyszin szám.
 57. ifjú Forgó Cs József 3174|253 kat. helyszin szám.
 58. Kókai Miksa s neje Greskovits Viktória 3174|254 kat. helyszin sz.
 59. Gr. Károlyi Sándor és László 15186|1 kat. helyszin szám.
 60. Gr. Károlyi Sándor és László 15186|4 kat. helyszin szám.
 61. Csongrád nagyközség 3175|2 kat. helyszin szám.
 62. Mucsi Farkasné Kádár Zsófia 3175|3 kat. helyszin szám.
 63. Kuklics András s neje Péntek Viktória 3175|4 kat. helyszin szám.

64. Kuklics Jánosné Szalinka Franciska 3175|5 kat. helyszin szám.
 65. Csongrád nagyközség 3175|6 kat. helyszin szám.
 66. Mészáros Rókus s neje Kacsinta Mária 3175|7 kat. helyszin sz.
 67. Lantos Pál s neje Tóth Mária 6072, — 3024a — 3025a tjkvi. sz.
 68. Kardik Rókus 3027 — 29|a — 3033 — 37|a tjkvi. sz. alatti ingatlanok tulajdonosaival a kártalanítási árra névve egyezség nem sikerülvén, az 1881 41. tcz. IV. fejezetében szabályozott eljárásnak van helye s az e végből szükséges tárgyalásra határnapul a szentesi határban fekvő ingatlanokra vonatkozólag 1902. évi február hó 3-ik napjának d. e. 8. óraja Szentes város házához, a csongrádi határban fekvő ingatlanokra vonatkozólag pedig 1902. évi február hó 5-ik napjának d. e. 8. óraja Csongrád nagyközség közházához kitűzetik, a távollevők vagy ismeretlen tartózkodásuak részére ügydönöknek Dr. Huszár János szegedi ügyvéd kineveztetik s a kitűzött határnapra az érdekeltek, a kiskortúak érdekei képviselőiben pedig Csongrádmege, illetőleg Szentes város árvászeike azzal a figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, s hogy az egyéni értesítés elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Szegeden, 1901 évi november hó 26 án. 3—2

Hamza Géza, Zenk Béla,
 cinök. jegyző.

5056|tk. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berényi Gergely végrehajtatónak Bimbó István végrehajst szenvedett elleni 490 korona tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróság területén lévő, Szentes város belterületén fekvő a szentesi 425. sztkjvben A. f. 517. hrsz. szám alatt felvett beltelkes háznak Bimbó István végrehajst szenvedett illető fele részére, illetve a végrehajtási törvény 150 §-ának c. pontja alapján az egész ingatlanra 1648 korona, továbbá a szentesi 2702 sztkjvben. A f. 3331|2 hrsz. alatt felvett 207 nsgöl területű, ugyanazon sztkjvben, 3331|3 hrsz. alatt felvett 207 nsgöl területű, ugyanazon sztkjvben 3331|4 hrsz. alatt felvett 207 n. sz. g. öl területű, természetben egy birtok testet képező nagyhegyi szőlőből Bimbó István végrehajst szenvedett illető felérésre, illetve a vég. törv. 156. §-ának a pontja alapján az egész ingatlanra együttesen 348 koronában ezennel megállapított kikialtási arban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi január hó 24-ik napján d. e. 9 órakor ezen teleknyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százallékát, vagyis 164 korona 80 fillért és 34 korona 80 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi nov. 9 én.

KATKICS, kir. albiró.

Vincze Péter kivölgyalji házában december hó 26-án, azaz karácsony másnapján este a magyar zene-kar közreműködésével

tánczvizgalom

tartatik, 30 kr. belépődíjjal, melyre a közönséget tisztelettel meghívja:

Györi Mihály.

Kezdeté 6 órakor.

Meghívás.

A Szentesi mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezet felszámolás alatt, folyó évi december hó 22-ére rendes közgyűlést hívott össze, miután azonban az határozatképes nem volt 1901. évi december hó 30-án d. u. 2 órakor, (a megjelent tagok határozatképesen határoznak) Szentes város túl a kurcai közgyűlési termében.

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Felszámoló bizottság és felügyelő bizottság jelentése az 1900. évi zárszámadások és üzleti évről.
2. 1900. évi zárszámadás bemutatása és a felmentvények megadása.
3. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek 8 nappal a közgyűlés napja előtt a felszámoló bizottság elnökéhez beadattak.
4. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Szentes, 1901. dec. hó.

Árvai Bálint,
felsz. biz. elnök.

JEGYZET: A felügyelő bizottság által megvizsgált zárszámadás a közgyűlést megelőző 8 nappal, vasárnap, hétfőn, csütörtökön d. e. 9—10 óráig és a hivatalos órák alatt az intézet hivatalos helyiségében a részvényes tagok által való megtekintés végett kitétetik.

Felhívás

részvények jegyzésére.

A 18 év óta fennálló Szentesi közönségszolgálati szövetkezetnél az 1902. évi január 1-én kezdődő, 3 éven át heti 40 fillér fizetésére kötelező részvények már jegyezhetők, még pedig hétfői és csütörtöki napokon d. u. 1 órától 5 ig a szövetkezet emeleti helyiségében, Mócz Kálmán kereskedő úr házában. Egy-egy részvény jegyzésénél 80 fillér beiratási díj fizetendő.

Ha hétfő és csütörtök ünnepnap, akkor a befizetés következő nap, azaz kedden, illetve pénteken történik.

Szentesen, 1901. évi dec. hó.

Szöke István

Kossuth-útcai III. tizedbeli házában két lakás összes tartozékaival együtt jövő évi sz. György naptól bérbeadó. Ugyanannak fábriani Maasburg-féle tanyáján, bognárok és gazdák részére szerszámfának is alkalmas akaszték eladók; nagynomáson pedig kukoricavetés alá a földje haszonbérbe kiadó. 3—1

Ertekezhetni lakásán, a tulajdonosnál.

1 KORONA

heti betétes részjegyek jegyezhetők a Szentesi Központi Takarékpénztár részvénytársaságnál.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmánykint, jól becsomagolva. A legesudálatraméltóbb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kiesepások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szerettek. Ez okból elhatározza az intézet, mindenkinek — akikérei — egy csomag gyógyszer magyarózó könyvecskével díjtalanul küldeni. A házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kiesepások folytán nemi bajokban, azellem-gyengeségben vagy chronikus betegségekben, szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erőstérszornalnak és esudás eredménynyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegetek is. Öregék és ifjak irhatnak, az alatt jelszel címen a „State Medical Institute”-nak, honnan a próbacsomagot emükkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstől végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a horzalmos betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárholon magyarán is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkréció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarózó könyvvel együtt Irion tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute, 6901. Elektron Buidling, Fort Wayne, Ind. Amerika, És minden levél portómentesen küldendő. 8—8

A LEGSZEBB

karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyak Wellisch Vilmos pipereüzletében kaphatók. Ugyanott kapható mindennemű varrógép és kérekpár a legolcsóbb ár mellett, részletfizetésre is, 5 évi jótállás mellett.

Seabury & Johnson

Benzon-tapasza

a leghatásosabb szer

Reuma, csipőszúrás

lapoczkafájás, hátfájás

mellszúrás, köhögés

és minden meghűlési baj ellen.

(Óvakodni kell értéktelen utánzatoktól.)

Ritz Lajos és Társa, Hamburg.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemárúháza

Budapest, IV. Bécsi-útca 4. sz.,

A karácsonyi és ujévi occasio

november 15-én kezdődik s december 31-ig tart. Többek között a következő cikkek kerülnek eladásra:

Liberty mervilleux, tiszta selyem, több mint 300 színárnyalatban, méterje 75 kr. Mosóbáronyok, méterje: 65 kr. és följebb. Lyon foulard japon és kínai selyem, méterje 50 kr. és följebb.

Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje 95 kr. és följebb.

Taffetas, esikós és kockás, garant. tiszta selyem méterje 98 kr.

Fekete mintázott selyem, garant. tiszta selyem méterje 85 kr. és följebb stb. stb. Az occasioárak minden végen számokban láthatók.

Csakis szabott árak

Tulbecslés ki van zárva.

Mintákat vidékre készséggel bérmentve küldünk, melyeknek a megtörtént választás után való mulhatlan visszaküldését igen kérjük.

20—7

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemárúháza

Budapest, IV., Bécsi-útca 4. szám.

Legelősebb
KÖNYVNYOMDA!
A SZENTES ÉS VIDÉKE
könyvnyomdája.

Minden e szakba vágó munka gyorsan, izléssel és jutányos áron készül.

A „SZENTES ÉS VIDÉKE”

cimű, hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön megjelenő lap ezután

egyes példányokban csakis a kiadóhivatalban

(Kossuth-útca Pollák-ház) kapható.